

Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

26-27 Ekim 2017, İstanbul

<http://www.ulk.ist/>

Toplu Taşımada Raylı Sistemlerin Önemi ve Kocaeli Tramvay Uygulaması

Öz

Cebrail Sina Bayram

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
sinabayram@yahoo.de

Kasım Baynal

Doç. Dr.
Kocaeli Üniversitesi
kbaynal@kocaeli.edu.tr

Günümüzün modern şehircilik anlayışında, özellikle nüfusun kentlerde yoğunlaşması dolayısıyla ulaşım büyük bir problem olmaya başlamıştır ve çözüm yolları aranmaktadır. Merkezi ve Yerel yönetimler yeni ulaşım planları düzenleyerek toplu taşımayı teşvik etmektedirler. Toplu taşıma denilince akla ilk gelen otobüsler, minibüsler modern şehircilik anlayışıyla yerini daha konforlu, verimli, ekonomik ve entegre olan Raylı Sistemlere bırakmıştır. Raylı sistemler, en güvenilir ve sürdürülebilir toplu taşıma sistemleridir. Metropollerde kent içi raylı sistemler hız, konfor ve çevre dostu oluşlarıyla büyük şehirlerin vazgeçilmez olmalarıyla birlikte, sundukları yüksek kapasite ile de ön plana çıkmaktadırlar. Raylı sistemlerin önemi günden güne artmaktadır. Otomobile dayalı ulaşım politikalarında ne kadar fazla yol, köprü, viyadük yapılırsa yapılsın, uzun vadede başarının elde edilmesinin mümkün olmadığını deneyimler göstermiştir. Bunun nedeni de daha fazla nüfus, daha fazla araç ve buna bağlı olarak daha fazla karayolu gerektirmesinden oluşan kısır bir döngü olmasıdır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2016 verilerine göre Kocaeli'nde 1830772 kişi yaşamaktadır; nüfus bakımından Kocaeli, Türkiye'nin onuncu büyük şehridir. Kocaeli'nin nüfusu bir önceki yıla göre 50717 kişi artmıştır. Bu sayı da yüzde olarak 2,85'e denk gelmektedir. Araç sayısı da buna bağlı olarak her geçen gün artmaktadır. TÜİK Kocaeli Bölge Müdürlüğü verilerine göre; Kocaeli'nde trafiğe kayıtlı araç sayısı 2015 yılında 328709 iken 2016 yılında bu sayı 357826 olmuştur. Bu da bir önceki yıla göre 29117 yeni aracın trafiğe çıktığı anlamına gelmektedir. Bu rakam %8,8'e karşılık gelmektedir. Yani nüfus bir artıyorsa araç üç misli artıyor gibi bir durum söz konusu olmaktadır. Verilere bakılırsa toplumun gelirinin artması, hane başına düşen araç sayısının artması ayrıca toplu taşımada gerek planlamada gerekse teşvikte eksikler olduğu ve buna bağlı olarak ta vatandaşın kendi kişisel aracıyla seyahat etmeyi tercih ettiği görülmektedir. Bu kadar yoğun nüfus ve buna bağlı olarak trafiğe çıkan araç sayısındaki artışların olduğu toplumlarda/yerleşim birimlerinde önemli ulaşım problemleri ortaya çıkmaktadır. Bu problemlerin çözülmesi, özellikle hayat standartları belli bir seviyenin üzerinde olan bölgelerde (metropollerde), merkezi/yerel yönetimlerin öncelikli sorumluluklarından biridir. Ulaşım problemleri için optimum çözümler

ararken vatandaşın konforu, ekonomik gücü, ulaşımın güvenliği/güvenilirliği faktörleri göz önünde bulundurulmalı ve kamu kaynaklarının da en etkili bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Bu çalışmada Dünyada ve Türkiye'deki Raylı Sistemlerin durumu ve gelişimi, bu sistemlerin toplu ulaşımdaki rolü ve Kocaeli'ndeki uygulaması açıklanmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Toplu Ulaşım, Toplu Taşıma Sistemleri, Raylı Sistemler, Şehir Planlama